

Prohlášení Centra pro regionální rozvoj ČR o neuznávání certifikace TZÚS, a to osvědčení realizátora systému ETICS a osvědčení podle ČSN 74 6077 (okna a dveře), v rámci zadávacích podmínek zakázky

I. Požadavek na předložení osvědčení realizátora systému ETICS

Centrum pro regionální rozvoj, dále jen „Centrum“, tímto oznamuje příjemcům a zadavatelům zakázek zadávaných v rámci IROP, že na základě delšího přezkumu vyhodnotilo požadavek na certifikaci, resp. osvědčení realizátora systému ETICS¹ vydávané Technickým a zkušebním ústavem stavebním Praha, s.p. (dále jen „TZÚS“ a „certifikát ETICS“) v rámci technické kvalifikace jako **požadavek velmi rizikový, neboť jej ve vztahu k veřejně dostupnému seznamu držitelů certifikátu ETICS na webu TZÚS lze považovat nedůvodně diskriminační a omezující, a tedy jako důvod pro případné uložení finanční opravy za zakázku, a to pro zakázky zahájené 1.6.2022 či později.**

K přehodnocení této zadávací podmínky došlo zejména z následujících důvodů:

- 1) Certifikát ETICS je ze strany TZÚS vystavován na obchodní bázi, přičemž počet držitelů tohoto certifikátu zůstává po mnoho let fakticky neměnný – nelze tedy dohledat objektivní potřebu trhu, která by motivovala kompetentní dodavatele / realizátory systému ETICS k získání tohoto certifikátu, jinak než pro výhodu ve výběrovém / zadávacím řízení, v němž tuto zadávací podmínku zadavatel (dle názoru Centra neoprávněně) stanoví.

K 7.2.2022 bylo v seznamu na webu TZÚS uveřejněno pouhých 82 držitelů certifikátu ETICS, přičemž v období od června 2021 do 7.2.2022 bylo na seznamu připsáno 7 dodavatelů (tedy méně než 1 za měsíc), třem certifikát propadl (platil do 2021), jednomu propadl již v roce 2019 a o jednom certifikovaném dodavateli nelze z webu TZÚS nic zjistit (stránka s podrobnostmi jeho certifikátu nefunguje nejméně od června 2021), reálně je tedy uveřejněno jen 77 certifikovaných dodavatelů.

- 2) Zároveň lze konstatovat, že na trhu v České republice bylo a je řádově několik stovek firem, které se realizací ETICS zabývají. Například na webu Nová zelená úsporám <https://nzu.sfzp.cz/seznam> se po zvolení služeb zateplení fasád a zateplení střech zobrazí seznam takřka 500 realizačních firem, přičemž lze připustit, že některé nemusí být zcela relevantní. Nicméně disproporce jejich počtu, jakož i geografického rozložení v ČR je oproti držitelům certifikátu ETICS markantní.
- 3) Držitelé certifikátů ETICS jsou zcela nerovnoměrně distribuováni na území ČR, což dle názoru Centra potvrzuje, že důvodem pro získání certifikátu není požadavek trhu, ale nejspíše pouhé přizpůsobení se specifickým zadávacím podmínkám zakázek zadávaných v některých regionech ČR. Z níže přiložené mapy je koncentrace sídel certifikovaných dodavatelů zjevná, jakož i skutečnost, že ve vícero krajích ČR nesídlí ani jediný certifikovaný dodavatel, a přesto se i v těchto krajích zcela nepochybně stavby zateplují kvalitně.

¹ Viz web TZÚS: <https://www.tzus.cz/vydane-dokumenty/osvedceni-realizatori-etics-a-csn-74-6077/seznam-drzitelu-osvedceni-realizatora-etics>

Obrázek 1 Schematické zobrazení sídel ETICS certifikovaných dodavatelů na území ČR, stav k červnu 2021 (zdroj dat: TZÚS, mapy.cz a Centrum)

- 4) V neposlední řadě je pak nutno uvést, že certifikovaní dodavatelé jsou certifikováni pro velice úzký okruh systémů ETICS (jeden až šest certifikovaných systémů na dodavatele²), přičemž systémů ETICS je na českém trhu je cca 25, resp. tolik jich uvádí specializovaná stránka <https://stavba.tzb-info.cz/zateplovaci-systemy/303-zateplovaci-systemy-etics>. Pro mnoho ze zde uvedených systémů ETICS tak v praxi neexistuje ani jeden certifikovaný dodavatel, pro další z nich pak pouhé jednotky dodavatelů, a tedy ještě mnohem více omezená soutěž, než jakou naznačují výše uvedené počty potenciálních dodavatelů.
- 5) Ruku v ruce s předchozím bodem pak jde skutečnost, že dodavatelé předkládají, a zadavatelé v praxi akceptují, certifikáty ETICS, které se netýkají ETICS předepsaného zadávací dokumentací (tj. zejména projektovou dokumentací stavby a předepsaným rozpočtem / výkazem výměr k ocenění v rámci nabídky, když dodavatel je certifikován např. pro ETICS výrobce Weber, zatímco zadávací dokumentace požaduje realizovat / ocenit systém Baumit či jiný) – takový certifikát ETICS tedy nemá žádný praktický význam, neboť zadavateli negarantuje odbornost / systém kvality ve vztahu k zadavatelem skutečně požadovanému technickému řešení / konkrétnímu ETICS. Tento postup pak ještě více deformuje již tak (dle názoru Centra) zcela deformovanou soutěž o zakázku.
- 6) Zároveň je v praxi využíván požadavek na to, aby byl dodavatel řádně proškolen výrobcem v zakázce požadovaného ETICS tak, aby byl odborně způsobilý realizovat požadovaný ETICS, což je z pohledu Centra zcela oprávněný a postačující požadavek ze strany zadavatele. Tedy i z tohoto důvodu je nutno z pohledu Centra považovat požadavek na předložení certifikátu ETICS za požadavek nadbytečný a tím i neoprávněný.

² Stav k červnu 2021

II. Požadavek na předložení osvědčení podle ČSN 74 6077 (okna a dveře)

Centrum tímto oznamuje příjemcům a zadavatelům zakázek, že na základě delšího přezkumu vyhodnotilo požadavek na certifikaci, resp. osvědčení podle ČSN 74 6077³ (tj. normy „Okna a vnější dveře – Požadavky na zabudování“) vydávané TZÚS (dále jen „certifikát okna/dveře“) v rámci technické kvalifikace jako **požadavek velmi rizikový, neboť jej ve vztahu k veřejně dostupnému seznamu držitelů certifikátu ETICS na webu TZÚS lze považovat nedůvodně diskriminační a omezující, a tedy jako důvod pro případné uložení finanční opravy za zakázku, a to pro zakázky zahájené 1.6.2022 či později.**

K přehodnocení této zadávací podmínky došlo zejména z důvodu, že se jedná o fakticky stejnou problematiku jako v případě certifikátu ETICS, kdy soutěž je omezená na držitele certifikátu okna/dveře, kterých je ještě výrazně méně než držitelů certifikátu ETICS. Na webu TZÚS bylo k 8.2.2022 uveřejněno pouhých 32⁴ držitelů certifikátu okna/dveře, přičemž od června 2021 nedošlo v uveřejněném seznamu k žádné změně.

Obrázek 2 Schematické zobrazení sídel certifikovaných dodavatelů oken/dveří na území ČR, stav k červnu 2021 (zdroj dat: TZÚS, mapy.cz a Centrum)

III. Požadavek na předložení obou osvědčení zároveň

Centrum pro vyloučení pochybností dodává, že to, co bylo uvedeno výše, platí bez dalšího i pro požadavek na předložení obou certifikátů v jedné zakázce, což se rovněž děje poměrně často, neboť zpravidla nedochází jen k realizaci kontaktního zateplovacího systému, ale zároveň i k výměně oken a dveří, neboť dodavatelů, kteří disponují oběma certifikáty, je ještě mnohem méně než držitelů certifikátu okna / dveře. Ke dni 8.2.2022 je na webu TZÚS uveřejněno pouze 20 dodavatelů, kteří jsou držitelem obou certifikátů současně (+1 dodavatel, který má platný certifikát okna/dveře avšak propadlý certifikát ETICS již od roku 2020).

³ Viz web TZÚS: <https://www.tzus.cz/vydane-dokumenty/osvedceni-realizatori-etics-a-csn-74-6077/seznam-drzitelu-osvedceni-podle-csn-74-6077>

⁴ Z toho jeden z držitelů certifikátů byl certifikován pouze do 4.9.2020.